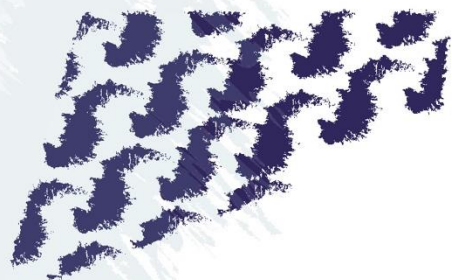

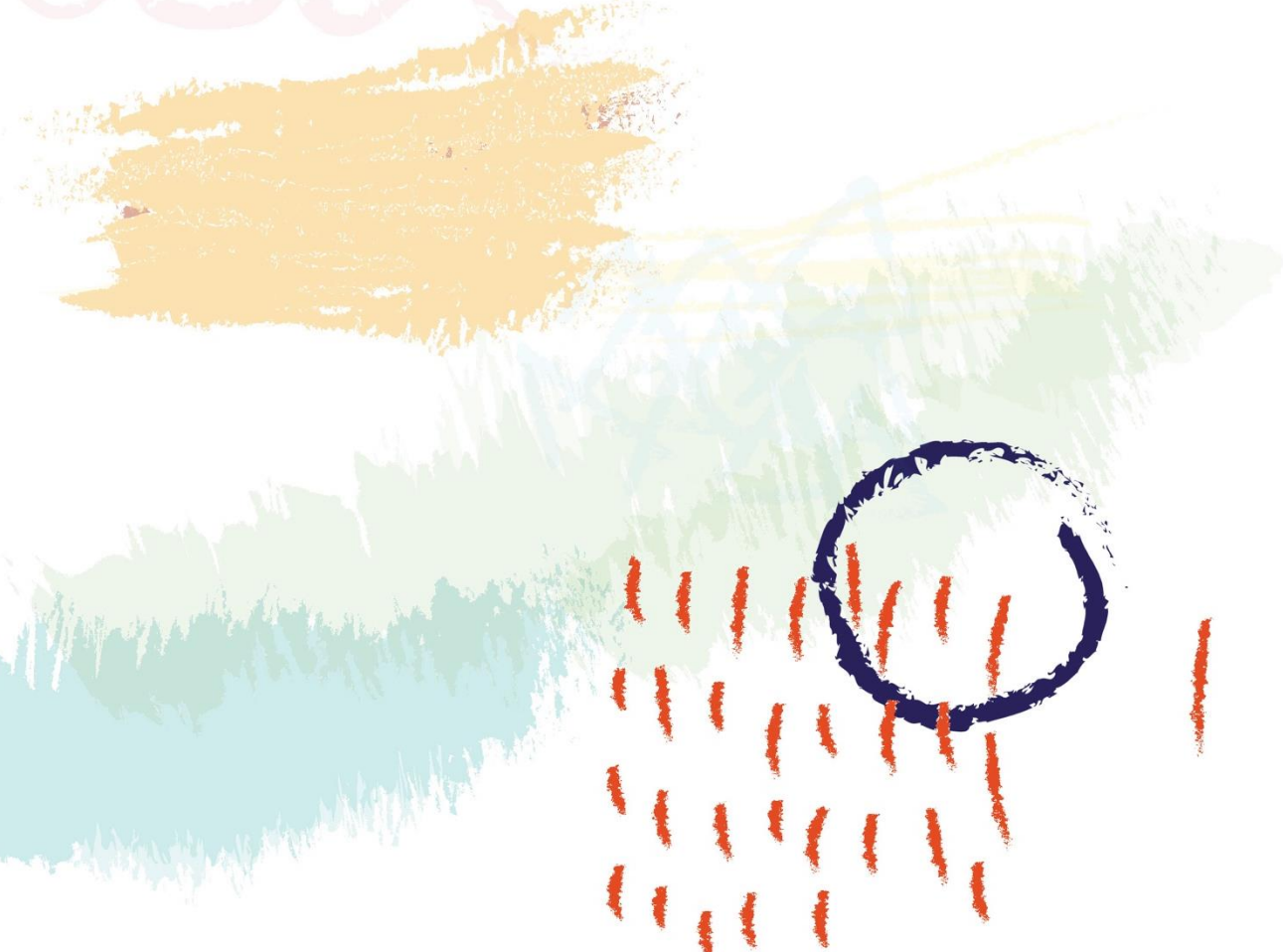
CULTURE is YOU

PROJECT NUMBER 2021-2-AT01-KA220-ADU-00009580

Content Unit 6: Kultura w obrazach

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or OeAD-GmbH. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

6 Kultura w obrazach

6.1 Wprowadzenie

Kulturę w obrazach kształtują wielowiekowe idee i koncepcje twórcze i filozoficzne. W procesie artystycznym biorą udział z jednej strony artyści, z drugiej wielbiciel.

Niezależnie od tego, czy aktywnie wyrażacie siebie artystycznie, czy jesteście kontemplatorami i interpretatorami, macie wpływ na to, jak postrzegany jest obraz. W tej sekcji nauczycie się poszerzać swoje horyzonty artystyczne poprzez impresje z inspirujących okresów w sztuce i przykłady zapierających dech w piersiach dzieł sztuki. Wprowadzimy Was także w sposoby aktywnego uczestnictwa w sztuce, czy to odwiedzając muzeum, czy ucząc się prostych technik malarskich.

W tym module dowiecie się o:

- definicji pojęcia sztuki pięknej
- elementach sztuk pięknych
- stylach artystycznych i epokach, takich jak barok, ekspresjonizm, street art...
- międzynarodowych i znanych tradycyjnych dzieł sztuki oraz ich specyficznych formach wyrazu
- dostępie do sztuk pięknych i go obcowania ze sztuką
- technikach pozwalających samemu stać się aktywnym artystycznie

6.2 Sztuki piękne

Na wstępie dowiemy się o sztukach pięknych oraz stylach i okresach, które je ukształtowały.

Czym są sztuki piękne?

Czy słyszeliście kiedyś o baroku, rokoko, gotyku lub pop-artie? Zatem znacie już kilka ważnych epok i stylów sztuki pięknej. Ale czym właściwie jest sztuka piękna i co obejmuje?

Notatka

Sztuka piękna to zbiorcze określenie sztuk kreatywnych wizualnie.

Słowo „formowanie” oznacza tutaj „kształtowanie”. Obejmuje to malarstwo, rzeźbę,

rzemiosło i grafikę. Na przykład malarz tworzy obraz, a rzeźbiarz tworzy rzeźbę. W ten sposób, poprzez kreatywne projektowanie, powstają dzieła z różnych materiałów, takich jak obrazy, fotografie czy rzeźby.

Sztukę piękną (ang. fine art) często określa się innym mianem anglojęzycznym beautiful art. Znajduje to odzwierciedlenie w różnych językach, takich jak „les beaux-arts” w języku francuskim, „le belle arti” w języku włoskim.

Świat sztuk pięknych kształtują ludzie, którzy tworzą, analizują, komunikują, wystawiają, obserwują i oceniają dzieła sztuki.

Notatka

Formy dzieł sztuki:

W sztukach wizualnych, jako zbiorczym określeniu sztuk wizualnych, istnieją różne klasyfikacje lub kategoryzacje. Zasadniczo uwzględniane są następujące formularze:

- Malarstwo
- rzeźba
- sztuka budowania
- rysunek
- grafika
- rękodzieło artystyczne

Często dzieli się ją na **gatunki klasyczne** (malarstwo, rzeźba, grafika, architektura) i **gatunki stosowane** (rzemiosło i wzornictwo). Istnieją pewne kontrowersje co do tego, czy fotografia jest nowoczesną sztuką piękną.

Rysunek obejmuje na przykład projekty wykonane węglem drzewnym, ołówkiem lub kredą i może obejmować ilustracje książkowe lub karykatury w książkach. Malarstwo obejmuje malarstwo olejne, akwarelę, gwasz, akryl i temperę. Grafika obejmuje drzeworyty, ryciny, akwaforty, litografie i sitodruki, a rzeźbę można wykonać poprzez rzeźbienie w brązie, kamieniu lub drewnie.

W miarę zmieniania się sztuk pięknych, dodawane są nowe dyscypliny artystyczne. Sztuka XXI wieku obejmuje zatem ekspresję poprzez media wirtualne. Wykorzystanie nowych technologii i mediów powoduje powstanie nowych form sztuki pięknej, zwanej także **sztuką cyfrową**. Odnosi się to do sztuki, która jest produkowana cyfrowo za pomocą komputerów i stała się możliwa dopiero przy użyciu nowych technologii.

Sztuka cyfrowa obejmuje na przykład malarstwo cyfrowe, obróbkę zdjęć, rzeźbę cyfrową, sztukę matematyczną, grafikę wektorową i sztukę komputerową.

Przykłady stylów i epok w sztuce

Zanim poznasz ciekawskie style i epoki w sztuce, warto wiedzieć, co one oznaczają.

Ważne

Okres artystyczny to okres w historii sztuki charakteryzujący się pewnymi cechami i stylami artystycznymi.

Okresy artystyczne to zatem okresy, które można rozpoznać w dziełach sztuki na podstawie **podstawowych cech**. Okresy artystyczne są definiowane przez znaczące zmiany w sztuce, kulturze, polityce lub ekonomii. Dlatego zrozumienie okresów artystycznych pomaga także spojrzeć i docenić dzieła sztuki z przeszłości w ich kontekście historycznym.

Ważne

Styl artystyczny to kategoryzacja dzieł sztuki określonych epok i artystów. Styl artystyczny służy do opisanego charakterystycznych cech, takich jak technika malarska.

Podział dzieł sztuki na style jest próbą uporządkowania różnorodności sztuki. Czy wiecie, że słowo „styl” pochodzi z łaciny i pierwotnie oznaczało „sposób pisania”? W sztuce natomiast opisuje cechy dzieł sztuki.

Różnorodność stylów i epok w sztuce jest trudna do uchwycenia. Czy słyszeliście kiedyś o kubizmie, secesji, naturalizmie lub futuryzmie? Nie pretendując do tego, że jest to wyczerpujące, jest to tylko małe spojrzenie na niektóre interesujące okresy i style, które są niezbędne dla Europy.

Kultura w obrazach - Sztuki piękne

- Około 20 000 lat p.w.e. (przed wspólną erą) istniały już malowidła naskalne, które uważane są za pierwszą znaną sztukę ludzką. Ten styl sztuki zaliczany jest do malarstwa jaskiniowego. Następną epokę wyznaczyła sztuka rzymska i grecka dopiero około 2000 roku p.w.e.
- Około roku 1000 p.w.e. miała miejsce pierwsza epoka obejmująca całą Europę: okres romantyzmu. Charakteryzuje się sztuką średniowieczną i religijną, o czym świadczą malowidła w księgach kościelnych i na ścianach kościołów.
- Od XIV do XVII wieku w Europie nastąpił renesans, epoka przemian, która wykraczała poza tematykę religijną, obejmującą anatomie człowieka, przyrodę i życie codzienne. Znani artyści, tacy jak Leonardo da Vinci, Michał Anioł i Rafael, ukształtowali tę epokę i stworzyli arcydzieła. Wpływ renesansu zapoczątkował przebudzenie kulturowe, które położyło podwaliny pod współczesny świat.
- Innym ważnym stylem jest barok, który powstał we Włoszech. Był szczególnie silny na obszarach katolickich i przedstawiał zmysłowych ludzi i zmysłowe przyjemności. Pochodzący z Sewilli (Hiszpania) nadworny malarz Diego Velázquez zasłynął w tym okresie dzięki swoim portretom i opowieściom mitologicznym. Klasyczny barokowy obraz można zobaczyć w Karlskirche w Wiedniu. Charakteryzuje się dynamicznymi krzywiznami i podwyższonymi proporcjami typowymi dla okresu baroku

- **Okres Biedermeier** był ruchem artystycznym, który pojawił się w Austrii i Niemczech około 1800 roku. W tym okresie dominował realistyczny portret, malarstwo rodzajowe i pejzażowe, które było bliskie obrazom fotograficznym. Ferdinand Georg Waldmüller był jednym z najważniejszych austriackich malarzy okresu biedermeier, któremu zlecono także namalowanie portretu cesarza Franciszka I.
- **Kubizm**, systematyczne konstruowanie form i przedmiotów, często w formie kolaży, narodził się we Francji w 1900 roku. Pablo Picasso, hiszpański malarz, grafik i rzeźbiarz, był jednym z założycieli kubizmu. Z dzisiejszej perspektywy kubizm jest najbardziej rewolucyjnym stylem w sztuce XX wieku.

- **Surrealizm** pierwszej połowy XX wieku inspirowany był nierzeczywistością, absurdem i marzeniami. W ten sposób artyści stworzyli nowe spojrzenie na świat i życie. Toven (urodzona jako Marie Čermínová) była czeską malarką surrealistyczną, rysownicą i grafiką. Pomogła w ugruntowaniu pozycji Pragi jako ważnego ośrodka kultury surrealistycznej.
- **Realizm socjalistyczny** (ok. 1930-1990) pojawił się w Związku Radzieckim pod wpływem Stalina. Styl miał zmusić artystów do reprodukcji w swoich obrazach ideałów komunistycznych. W rezultacie styl ten charakteryzuje się silnym poczuciem rzeczywistości oraz brakiem abstrakcji i estetyzacji. Polski malarz Andrzej Wróblewski był czołowym przedstawicielem socrealizmu.

6.3 Słynne dzieła – od sztuki tradycyjnej po współczesną

Poznajcie i docieńcie różne formy sztuki wizualnej poprzez zwięzły wybór słynnych dzieł sztuki.

Przykłady sztuki klasycznej

Włoski malarz Leonardo da Vinci stworzył jeden z najsłynniejszych murali na świecie. Na północnej ścianie refektarza klasztoru dominikanów Santa Maria delle Grazie w Mediolanie, u szczytu swoich artystycznych możliwości, namalował „Ostatnią wieczerzę” (po włosku L'Ultima Cena)

Obraz o wymiarach 422 cm x 904 cm przedstawia Jezusa wraz z dwunastoma apostołami spożywającymi wspólnie ostatni posiłek przed ukrzyżowaniem. Kościół, w którym znajduje się obraz, został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Obraz przeszedł kilka renowacji w celu ochrony i konserwacji dzieła, które ma ponad 500 lat.

„Straż nocna” (1642) to obraz olejny holenderskiego malarza Rembrandta van Rijna. Obecnie wystawiany w Rijksmuseum w Amsterdamie jest nie tylko jednym z najważniejszych dzieł sztuki w Holandii, ale także jednym z najbardziej najsłynniejszych obrazów na świecie. Dzieło należące do gatunku baroku i holenderskiego złotego wieku przedstawia zgromadzenie 31 żołnierzy.

„Pocałunek” to jedno z najważniejszych dzieł austriackiego malarza Gustava Klimta. Klimt, główny przedstawiciel secesji i współtwórca secesji wiedeńskiej, malował w wyrazistym stylu ekspresjonistycznym z charakterystyczną płaską dekoracją. Malowane w latach 1907-1908, dzieło to jest obecnie często drukowane na szklankach, talerzach i innych ozdobnych zastawach stołowych oraz sprzedawane w sklepach z pamiątkami w Austrii.

Kolejnym ważnym dziełem Klimta jest portret Adele Bloch-Bauer, który został sprzedany w Nowym Jorku w 2006 roku za rekordową sumę 135 milionów dolarów.

„Guernica” to duży obraz olejny autorstwa hiszpańskiego artysty Pabla Picassa, który stworzył to dzieło w odpowiedzi na zniszczenie hiszpańskiego miasta Guernica podczas hiszpańskiej wojny domowej. Kojarzony z kubizmem, oryginalny obraz został odtworzony w oryginalnym rozmiarze jako mural na kafelkach i można go podziwiać w miejscowości Guernica.

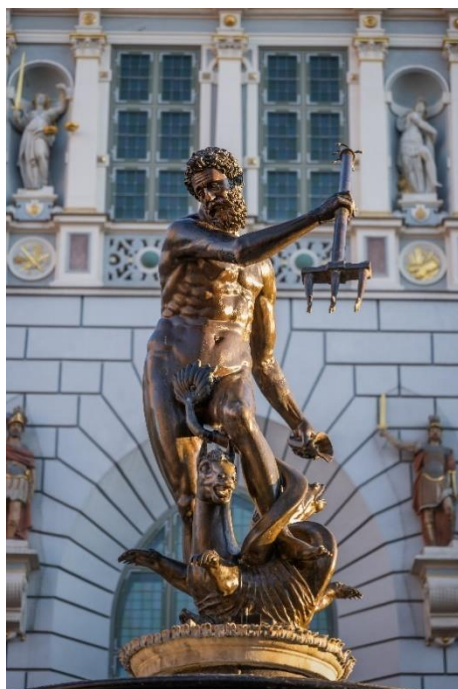

Wskazówka

Międzynarodowa sława zyskała nie tylko sztuka klasyczna, ale także inne formy sztuki, takie jak **rzeźba**, **architektura** i **rzemiosło** z różnych okresów.

Oto kilka przykładów

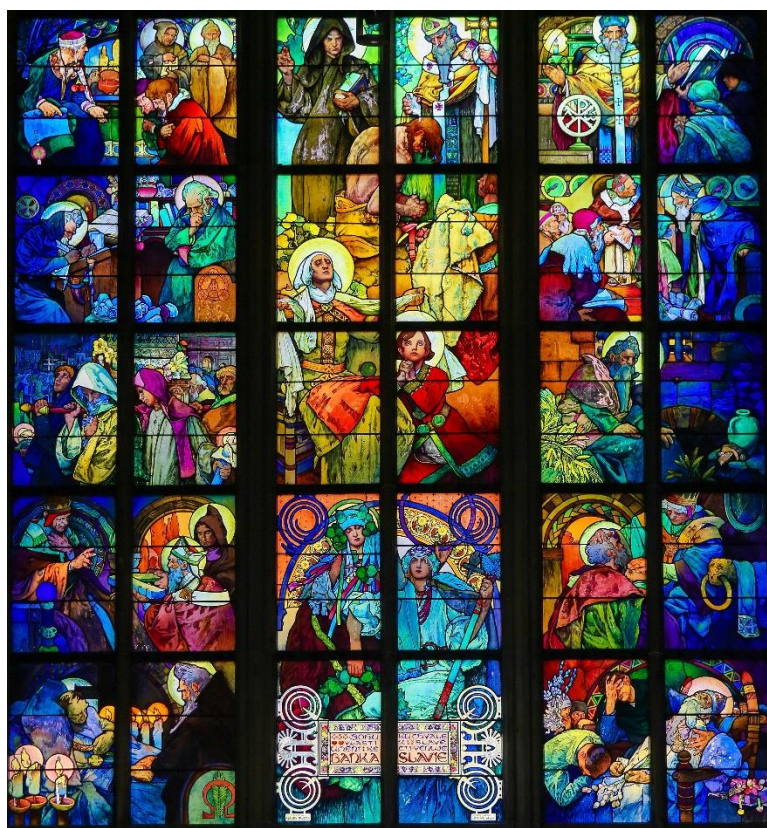
Jednym z najważniejszych dzieł sztuki w Polsce jest **Fontanna Neptuna** w Gdańsku. Jest to rzeźba z brązu przedstawiająca rzymskiego boga wody z 1615 roku, arcydzieło manieryzmu

Jednym z najpopularniejszych i najbardziej imponujących zabytków Wiednia (Austria) jest barokowy „**Pałac Belweder**” (z włoskiego „piękny widok”). Zespół pałacowy został zbudowany dla księcia Eugeniusza Sabaudzkiego przez Johanna Lucasa von Hildebrandta w latach 1714-1723. Obecnie w pałacu mieszczą się imponujące wystawy sztuki.

Katedra św. Wita (znana również jako Katedrála sv. Víta) jest największą budowlą sakralną w Republice Czeskiej. Została on uwieczniony w dziele sztuki czeskiego malarza, grafika i rzeźbiarza Alfonsa Muchy. Witraz w nawie północnej został przez niego wykonany w stylu gotyckim.

Kultura w obrazach - Słynne dzieła – od sztuki tradycyjnej po współczesną

W Andorze znajduje się surrealistyczna rzeźba jednego z najsłynniejszych hiszpańskich artystów XX wieku. Stworzona przez Salvadora Dalí „Szlachetność czasu” (po hiszpańsku „La Noblesse du Temps”) to rzeźba z brązu przedstawiająca topniejący zegar i anioły. Zegar z koroną symbolizuje panowanie czasu nad ludzkością.

6.4 Śmiało, zróbcie to!

Są tacy, którzy lubią być w stanie procesu artystycznego (artyści) i tacy, którzy wolą być po stronie odbiorcy i obserwatora (wielbiciele). Cokolwiek wybierze, sztuka ma znaczący wpływ na każdego z nich i odwrotnie, każdy człowiek ma wpływ na sztukę.

Znajdźcie swój dostęp do sztuki!

Nie czujecie się jeszcze jak u siebie w świecie sztuki? Dowiedźcie się, jak przenieść swoje doświadczenia artystyczne na wyższy poziom. Dostęp do sztuk wizualnych można uzyskać w wielu miejscach i poprzez wiele działań.

Przykład

Jeśli chcecie głębiej studiować sztukę, możecie podjąć dalsze kursy w zakresie studiów artystycznych, sztuk pięknych, historii sztuki, sztuk mediów lub sztuk wizualnych; odwiedzać muzea sztuki; wziąć udział w warsztatach plastycznych; lub tworzyć, oglądać, oceniać lub sprzedawać obrazy, rzeźby i inne formy sztuki

W rezultacie zostaną pokazane sposoby aktywnego zaangażowania się w sztuki wizualne.

Jeśli chcecie doświadczyć sztuki w Pradze, warto udać się do Czeskiego Muzeum Sztuk Pięknych w Pradze. Możesz też odwiedzić Muzeum Sztuk Pięknych w Sewilli w Hiszpanii, aby zobaczyć dzieła sztuki od średniowiecza i renesansu do XX wieku, głównie autorstwa hiszpańskich artystów, takich jak Francisco Zurbarán, Murillo i El Greco. Jeśli chcecie zobaczyć oszałamiającą sztukę w Austrii autorstwa takich artystów jak Claude Monet, Vincent van Gogh i Gustav Klimt, odwiedźcie Kunsthistorisches Museum lub Belvedere Museum w Wiedniu. Polskie Muzeum Narodowe w Warszawie jest jednym z najstarszych muzeów w kraju i gromadzi 830 000 dzieł sztuki.

Rudolfinum to także XIX-wieczne centrum kulturalne Pragi, siedziba Czeskiej Filharmonii i Galerii Rudolfinum. Powierzchnia wystawiennicza o powierzchni 1500 m² skupia się na współczesnym malarstwie, fotografii, wideo i innych sztukach wizualnych.

Na przykład w Austrii dzieci i młodzież mają dostęp do świata sztuki dzięki warsztatom artystycznym organizowanym przez Wiedeński Tydzień Sztuki. Edukacja kulturalna osób defaworyzowanych społecznie promowana jest także poprzez „Kulturpass” (zniżki w sektorze kultury). Daje to osobom o ograniczonych środkach finansowych prawo do uczestnictwa w sztuce i kulturze.

Zamiast chodzić od galerii do galerii, targi sztuki oferują doskonałą okazję do podziwiania dużej kolekcji dzieł sztuki. Na przykład w Hiszpanii ARCO, jedno z najczęściej odwiedzanych targów sztuki współczesnej, oferuje możliwość zobaczenia sztuki Ameryki Łacińskiej.

Dostępne są również szkolenia akademickie w zakresie sztuk pięknych, na przykład w Akademii Sztuk Pięknych w Barcelonie, Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu, Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie lub Instytucie Art & Design w Pradze. Studia artystyczne skupiają się

na rozwoju indywidualnej ekspresji artystycznej. Uczą także pogłębiania wiedzy na temat konkretnych technik i refleksji nad własną pracą. W coraz bardziej wizualizowanym świecie studiowanie sztuk pięknych staje się coraz ważniejsze, ponieważ rozwija umiejętności twórcze, ocenę estetyczną i spostrzegawczość.

Nawet jeśli nie chcecie kontynuować studiów akademickich, możecie poznać różne formy sztuki poprzez kursy i warsztaty. Możecie, na przykład, zapoznać się z różnymi materiałami, takimi jak akryle, pastele lub oleje. Możecie także nauczyć się technik, takich jak malarstwo mieszane lub malowanie mokre na mokre, a także instrukcji krok po kroku i metod pracy w przypadku malarstwa aktu, pejzażu, portretu i malarstwa abstrakcyjnego.

Dostępnych jest także kilka aplikacji, które pomogą Wam zbliżyć się do sztuki, np. te, które pozwalają wyszukiwać oryginalne dzieła sztuki, poznawać historie o dziełach sztuki czy zapytać o tytuł obrazu. Na przykład aplikacja Artips sprawia, że historia sztuki jest dostępna dla każdego. Zapiszcie się do newslettera i otrzymujcie krótkie, pełne anegdot e-maile o najlepiej strzeżonych tajemnicach najważniejszych muzeów, wystaw sztuki, obiektów kulturalnych i znanych artystów.

Jeśli kochacie sztukę i chcecie kupić dzieło sztuki, ale nie wiecie, gdzie je znaleźć i ile jest warte, Shazam of Art, aplikacja Magnus, może Ci pomóc. Magnus wizualnie rozpoznaje dzieło sztuki i podaje tytuł, datę, wartość, a nawet miejsce, w którym można je znaleźć.

Przydatne

Połączcie edukację artystyczną z technologią cyfrową i nauczcie się rysować cyfrowo, studiujcie historię kultury lub odkrywajcie dzieła sztuki za pomocą aplikacji takich jak SMARTIFY, Sketchpad, Inkist, Painter, Artsy lub Google Arts & Culture.

Niezależnie od tego, w jaki sposób uczestniczycie w sztukach wizualnych, podczas kontaktu ze sztuką ważne jest, aby pamiętać o następujących kwestiach:

- Poświęćcie trochę czasu, aby poczuć sztukę. Pozwólcie sobie zanurzyć się w uczuciach, jakie towarzyszą oglądaniu sztuki.
- Przyjrzyjcie się uważnie dziełu sztuki i zastanówcie się nad zastosowaną techniką i materiałami. Zadajcie sobie pytanie, co artysta chciał osiągnąć poprzez swoje dzieło.
- Weźcie pod uwagę kontekst kulturowy i historyczny dzieła sztuki. Sztuka zawsze powstaje w interakcji z otoczeniem i dlatego można ją lepiej zrozumieć, rozumiejąc kontekst.
- Nawiążcie dialog z dziełem. Zadajcie sobie pytania takie jak: „Co to może oznaczać?”, „Jakie przesłanie kryje się za tą pracą?”, „Jak ta praca na mnie wpływa?” lub „Jak sam miałbym wdrożyć takie dzieło?”

Wskazówka

Mając do czynienia ze sztuką, poświęćcie czas na obserwację, odczucie, kwestionowanie, ocenę i zrozumienie dzieła sztuki.

Proste techniki uczenia się

Czy teraz, gdy jesteście zanurzeni w świecie sztuk pięknych, czujecie inspirację do spróbowania swoich sił w malarstwie? Tutaj znajdziecie wybór łatwych do nauczenia się technik.

Jeśli zdecydowaliście się na malarstwo **olejne**, możecie spróbować swoich sił w malarstwie **alla prima**, czyli technice, w której nakładacie farbę w odpowiednie miejsce i zostawiacie ją tam, bez późniejszego poprawiania. Kolory są już wymieszane na palecie.

Przeciwieństwem tego jest **malowanie warstwowe**, podczas którego tworzyacie obraz warstwami. Zanim zaczniecie malować, musicie poczekać, aż pierwsza warstwa wyschnie. Technika ta pozwala na poprawianie i zmianę obrazu.

Kolejną interesującą i pełną akcji techniką jest **rozpryskiwanie**. Słynny amerykański malarz Jackson Pollock był znanym przedstawicielem ekspresjonizmu abstrakcyjnego, który zyskał światową sławę dzięki swojej technice „malowania kropelkowego”, zwanego także „malowaniem akcji”. Czyż artystyczne wyładowanie emocji nie brzmi ekscytująco?

Kultura w obrazach - Śmiało, zróbcie to!

Techniką stosowaną szczególnie w malarstwie akwarelowym jest technika **mokre na mokre**. Jeśli lubicie pracować spontanicznie i spontanicznie, lubicie zamalowywać i zmieniać swoje prace, to jest to technika dla Was. Najpierw zwilżcie gąbką lub pędzlem miejsce, które chcecie pomalować, tak aby cała powierzchnia była błyszcząca. Następnie malujemy na wilgotnym podłożu, powodując wymieszanie się kolorów. Technika ta sprawdza się szczególnie dobrze w przypadku naturalnych martwych natur, takich jak niebo, chmury i krzewy.

Kolejną wyjątkową i łatwą do nauczenia się techniką jest **technika impasto**. Będziecie potrzebować grubego pędzla lub szpatułki. Farbę akrylową nakłada się najpierw grubymi

warstwami na płótno, a następnie rozprowadza za pomocą pędzla lub szpatułki. Reliefowy efekt tej techniki nadaje obrazowi szczególny efekt .

Przydatne

Ekspresja artystyczna nie musi być trudna. Wypróbujcie proste techniki, takie jak alla prima lub warstwowe, action painting (malarstwo gestu), mokre na mokre, impasto lub sgraffito.

6.5 Podsumowanie

W tym module szczegółowo poznaliśmy sztuki piękne: zaczynając od **wyjaśnienia takich pojęć, jak sztuka piękna, styl artystyczny i okres artystyczny**. Oprócz tych koncepcji teoretycznych szczegółowo opisano konkretne style i okresy w sztuce. Czy pamiętacie wspomniany wyżej styl **malarstwa jaskiniowego**, uważany za pierwszą znaną **sztukę ludzkości**, albo okres romantyzmu, który jako pierwszy objął całą Europę?

Przyjrzelśmy się także **słynnym dziełom sztuki**: Czy pamiętasz tytuł słynnego obrazu Leonarda Da Vinci? Wspomniano także o „Straży nocnej” Rembrandta van Rijna i „Pocałunku” Gustava Klimta, będącym tematem wielu pamiątek. Oprócz sztuki klasycznej podano także przykłady rzeźby, architektury oraz rzemiosła artystycznego.

Na koniec przyjrzelśmy się, jak można **aktywnie angażować się w sztuki piękne**. Muzea sztuki, takie jak Czeskie Muzeum Sztuk Pięknych w Pradze czy Kunsthistorisches Museum w Wiedniu, oferują ogromne możliwości dostępu do sztuki. Jednak w dzisiejszej erze cyfrowej świat sztuki można poznawać także za pośrednictwem aplikacji. Niezależnie od tego, którą drogę wybierzeć, ważne jest, aby poświęcić trochę czasu, jeśli chcesz aktywnie zajmować się sztukami wizualnymi. Dajcie się poruszyć sztuce. Gdy przyjrzyjecie się bliżej dziełu i poznacie zastosowaną technikę, Wasze postrzeganie ulegnie zmianie, ponieważ lepiej zrozumiecie kontekst historyczny i kulturowy. Odważcie się na dialog z dziełami!

Jeśli sami chcecie zostać artystami, te materiały edukacyjne zapewnią Wam dobre wprowadzenie do **różnych technik**, takich jak malowanie prima, malowanie warstwowe, malowanie akcji, a nawet malowanie mokre na mokre.

Niezależnie od Waszego spojrzenia na sztukę, nauczycie się, że praca twórcza polega w równym stopniu na tworzeniu, jak i na oglądaniu i ocenianiu, oraz że wszyscy ludzie zaangażowani w sztukę przyczyniają się do nadawania znaczenia dziełu sztuki.

Visit us on

www.cultureisyou.com

/cultureisyou/

profile.php?id=100086739879308

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or OeAD-GmbH. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.